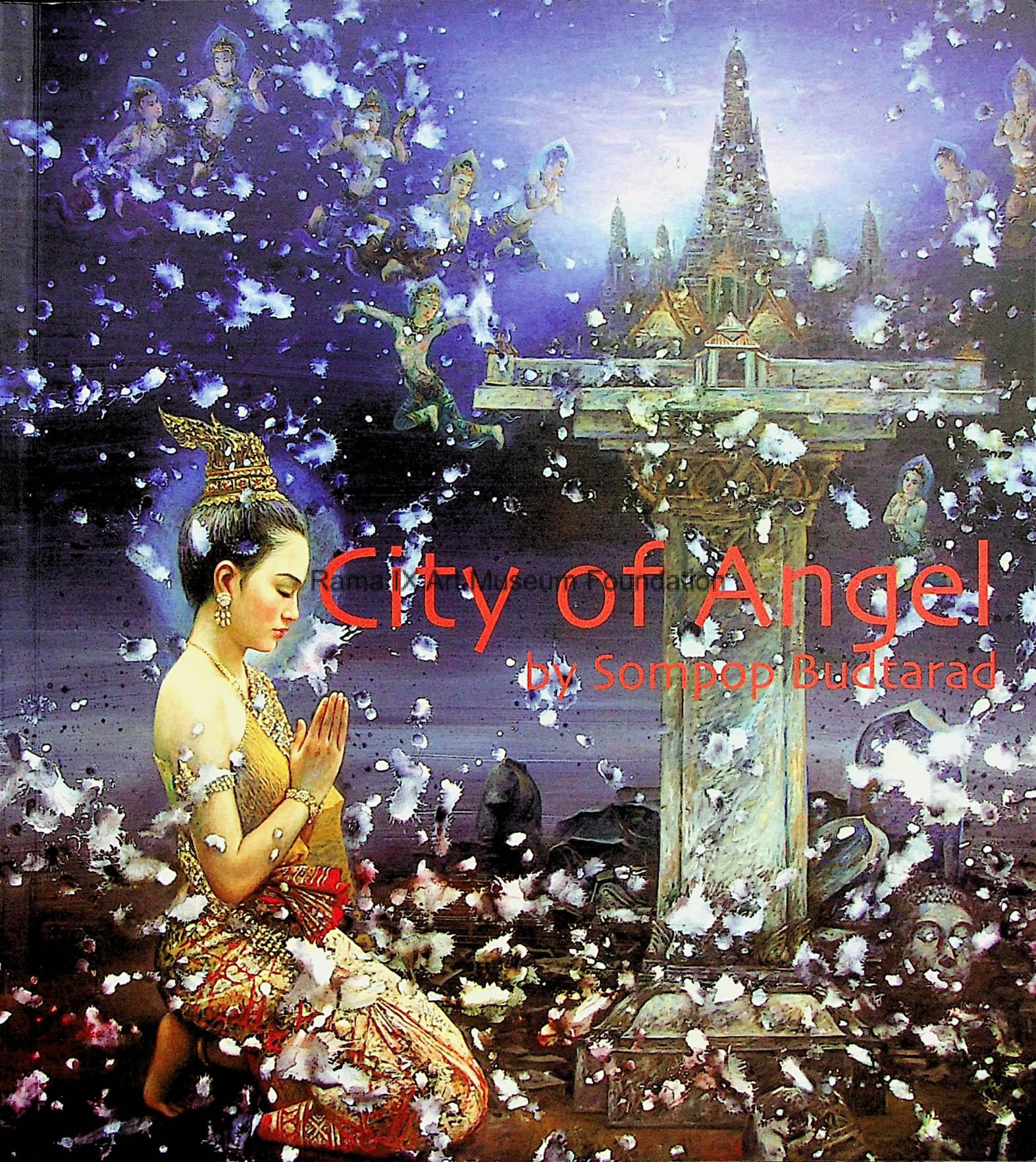

RamaIX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

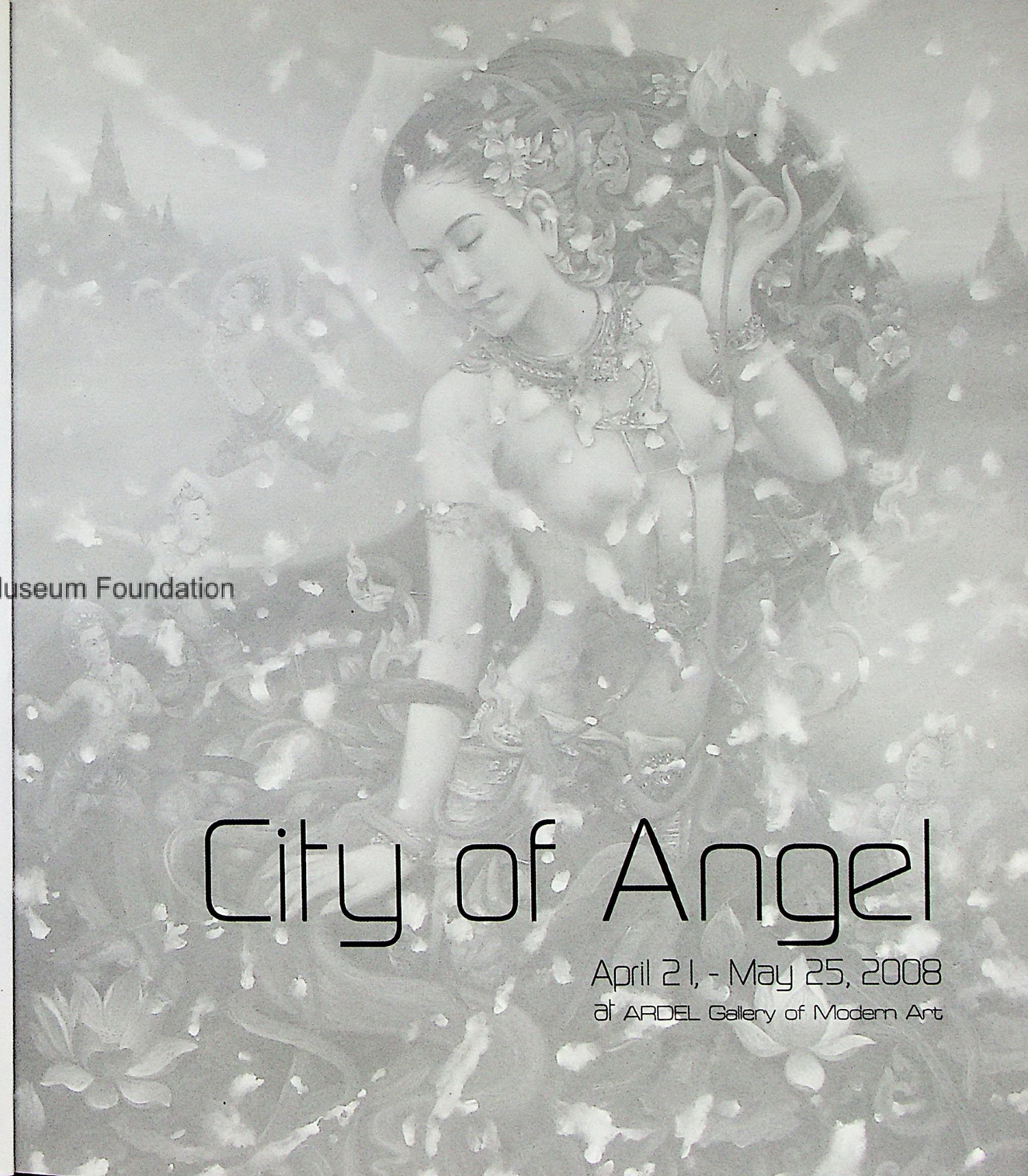

City of Angel

April 21, - May 25, 2008

at ARDEL Gallery of Modern Art

B-CAT-2-0029
SOL-0001-04-2008

Rama IX Art Museum Foundation

รูปธรรม นามธรรม สู่อุดมคติ

ถาวร โกอุดมวิทย์

ภายใต้ภาคพื้นธรณีนี้ สรรพสิ่งจำนวนมากรวมตัวกันขึ้นเป็นองค์รวมขนาดใหญ่ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายโดยตัวมันเอง วัตถุสิ่งของจำนวนมากประกอบไปด้วยประเภทและชนิดของมันนับร้อยนับพันอย่าง ไม่เว้นแม้แต่สิ่งมีชีวิตที่เรียกกันว่าสัตว์หรือมนุษย์ตัวเล็กๆ อย่างเรา ก็ยังประกอบไปด้วยสายพันธุ์นานาชนิดที่ต่างก็มีวิวัฒนาการ มีความแตกต่างหลากหลายทั้งทางด้านรูปกายและสายพันธุ์

ในสังคมๆ หนึ่งนั้น ย่อมประกอบไปด้วยความหลากหลายนานัปการ นับตั้งแต่ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีในการดำเนินชีวิต เช่นเดียวกับในสังคมศิลปะเราพบความหลากหลายทางด้านรูปแบบ เนื้อหา เทคนิค วิธีการ และกระบวนการในการสร้างสรรค์งานของศิลปินหน้าเก่าหน้าใหม่จำนวนมากที่ต่างก็มีแนวทางในการนำเสนอทรรศนะ และอารมณ์ความรู้สึกของตนเองต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้างในมุมมอง และรูปลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป ความหลากหลายต่างๆ เหล่านี้นี่เองที่กลายมาเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญและเป็นจุดถ่วงดุลอันมีค่าในการสร้างความสมดุลทั้งต่อตัวมันเองและบริบทอื่นๆ ที่แวดล้อมตัวมันเองอยู่

วิวัฒนาการและความหลากหลายของรูปแบบทางศิลปะเหล่านี้ได้สร้างคุณค่า รวมไปถึงมูลค่าต่อวงการศิลปะและสังคมที่ความหลากหลายทางศิลปะนั้นเคลื่อนไหวอยู่อย่างมหาศาล ถ้าหากมีบุคคลใดหรือผู้ใดเห็นคุณค่าของความหลากหลายนั้น ในแวดวงศิลปะร่วมสมัยของจีน ภัณฑารักษ์จำนวนมากทำความเข้าใจและพยายามสร้างคุณค่าและมูลค่าขึ้นจากความหลากหลายทางศิลปะเหล่านั้นในทุกรูปแบบ โดยไม่พยายามผลักไสรูปแบบหรือแนวทางใดแนวทางหนึ่งที่เห็นว่าล้าหลังหรือไม่ตรงต่อแนวทางของตนเองไปสู่ซายขอบ ในทางตรงกันข้ามพวกเขากลับพยายามเฟ้นหารวบรวมสิ่งเก่าและสิ่งใหม่เข้าด้วยกันได้อย่างเหมาะสมและมีค่า

ท่ามกลางกระแสการเติบโตของศิลปะแนวความคิด (Conceptual Art) ศิลปะแนวทางก่อนหน้ามักถูกมองว่าล้าหลังและไม่มีคุณค่าพอ โดยเฉพาะผลงานศิลปะที่เน้นทักษะทางฝีมืออย่างการวาดภาพแนวเหมือนจริง (Realistic) ในปัจจุบันที่ถูกลดบทบาทและความสำคัญลงจนกลายเป็นเพียงศิลปะแห่งการสร้างมูลค่าแต่อย่างเดียว ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับเรื่องนี้อาจไม่ใช่การตั้งคำถามว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น แต่สิ่งที่น่าสนใจยิ่งไปกว่านั้นคือ ศิลปะในแนวทางนี้มีคุณค่า และมีความหมายต่อวงการศิลปะร่วมสมัยของไทยอย่างไร และเหตุใด ณ ปัจจุบันจึงยังมีศิลปินที่ยังคงสร้างสรรค์ผลงานในแนวทางนี้อยู่

จากรูปธรรมสู่นามธรรม

สมภพ บุตราช ศิลปินไทยอีกคนหนึ่งที่เคยสร้างสรรค์ผลงานในแนวทางของศิลปะแบบเหมือนจริง จนกระทั่งประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 29 เมื่อปี พ.ศ. 2526 ในภาพที่มีชื่อว่า "ที่พึ่ง" ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากบรรยากาศความเชื่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนา หลังจากผลงานในชุดนั้น สมภพได้ก้าวเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความชำนิชำนาญทางด้านทักษะและเริ่มมุ่งแสวงหาความเป็นปัจเจกแห่งการสร้างสรรค์ หลังจากมีโอกาสได้ร่วมงานเขียนภาพฝาผนังที่อุโบสถวัดพุทธปทีป กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

จากประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างแดนร่วม 10 ปี วัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่แตกต่าง ได้ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบ แนวความคิด และเทคนิคในการสร้างสรรค์งานของสมภพเป็นอย่างสูง เกิดการทดลองค้นคว้าวัสดุ เทคนิค และวิธีการใหม่ๆ ที่จะมาตอบสนองความคิด จินตนาการ

ซึ่งมิได้จำกัดเพียงรูปแบบการทำงานรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ จนกระทั่งเกิดเป็นผลงานนามธรรมเชิงความคิดที่ปรากฏให้เห็นความสนใจในคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ถิ่นกำเนิด รากเหง้า บรรพบุรุษ และภูมิปัญญาของคนรุ่นเก่าที่สั่งสมสืบทอดกันมายาวนานหลายยุคหลายสมัย

จากรูปธรรมในงานศิลปะแนวเหมือนจริง กระบวนการสร้างสรรค์งานของสมภพเริ่มคลี่คลายเข้าสู่ความเป็นนามธรรมบริสุทธิ์ ปัจเจกในความหมายของสมภพมิได้หมายถึงตัวตนของตน แต่หมายถึงความพึงพอใจระดับหนึ่งต่อการนำเสนอแนวคิดระหว่างตนเองกับสิ่งต่างๆ รอบตัว การไม่ยึดติดกับรูปแบบการทำงานที่ตายตัว หรือการไม่ยึดถือต่อแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งโดยเฉพาะนั้น ไม่เพียงแต่จะทำให้สมภพได้เข้าใจชีวิต เข้าใจสังคม รู้จักคนอื่น เข้าใจโลก และเข้าใจสังคมอื่นเพียงอย่างเดียว แต่มันยังเป็นประโยชน์สำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจในสังคมโลกที่กว้างออกไปอีกด้วย

เมื่อเส้นทางแห่งการสร้างสรรค์ถูกเปิดโล่งเอาไว้เบื้องหน้าด้วยการละอัตตาของศิลปิน ความคิดและจินตนาการอันอิสระก็ได้เปิดประตูรอให้ศิลปินได้เข้าไปค้นหาทดลอง เกิดความหลากหลายทางกระบวนการสร้างสรรค์และนำไปสู่การพัฒนารูปแบบใหม่ๆ ในการทำงานในที่สุด

จากนามธรรมสู่อุดมคติ...

เมื่อพิจารณาภาพรวมในงานของสมภพนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เราพบความเปลี่ยนแปลงทางด้านรูปแบบ เทคนิค วิธีการในการสร้างสรรค์งานที่พัฒนาไปสู่ความพึงพอใจบางอย่างทั้งต่อตัวสมภพเองและต่อผู้ที่ได้รับรู้ผลงานของเขา แต่ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงนั้น มีสิ่งหนึ่งที่สมภพยังคงยึดถือและศรัทธามาโดยตลอด คือ แรงบันดาลใจจากพลังความเชื่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอันเป็นรากฐานของวัฒนธรรมประเพณีไทยซึมซับมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก แม้จะมิได้เป็นการแสดงออกผ่านภาพสัญลักษณ์ทางพระพุทธศาสนาโดยตรง หากแต่โดยแนวคิดแล้วก็ยังคงปรากฏให้เห็นคติความเชื่อต่างๆ ที่เกี่ยวพันอยู่กับหลักคิดในพระพุทธศาสนาที่เขาเชื่อว่าเป็นองค์ความรู้ที่เต็มไปด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ แม้ว่าโลกสมัยใหม่จะรุดไปข้างหน้าอย่างไร แต่พุทธศาสนาก็ยังเป็นสิ่งนำพาชีวิตเราให้ได้เห็นสัจธรรมบางอย่างซึ่งโลกสมัยใหม่มอบให้แก่เราไม่ได้

City of Angel - กรุง...เทพ คือ ผลพวงจากการสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานสร้างสรรค์ที่คลี่คลายไปสู่ลำดับขั้นที่เหนือกว่าสมภพหวนกลับไปหาความเหมือนจริงอีกครั้ง และผนวกรวมเอาแนวคิดเกี่ยวกับเทววิทยาหรือความเชื่อเกี่ยวกับการนับถือเทพ เทวดา นางฟ้า นางสวรรค์ในดินแดนอุดมคติเข้ากับรูปแบบการสร้างสรรค์งานแบบเหมือนจริง โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากลักษณะอุดมคติของตัวพระตัวนางในจิตรกรรมไทยโบราณ ศิลปินได้รังสรรค์ให้มีมิติและสีสันที่ให้ความรู้สึกของเทวรูปซึ่งมีลักษณะที่คล้ายคนจริงมากขึ้น ท่ามกลางบรรยากาศแห่งความศรัทธานางฟ้าของสมภพปรากฏกายอยู่ ณ สถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ของเมืองกรุง อาทิเช่น เสาชิงช้า วัดสุทัศน์ วัดอรุณ และสถานที่สำคัญอื่นๆ อีกมากมายซึ่งมีความหมายและมีคุณค่าทางจิตวิญญาณ บางภาพปรากฏให้เห็นนารีเทพซึ่งมีที่มาจากความเชื่อดั้งเดิมในโลกตะวันออก เช่น พระแม่คงคา พระมารดาแห่งสายน้ำ หรือพระนางอัปสรานางฟ้า นางสวรรค์ตามความเชื่อดั้งเดิมในศาสนาฮินดู เป็นต้น

ความสัมพันธ์ระหว่างเหล่าเทพนารีกับสถานที่ต่างๆ ซึ่งพวกเธอปรากฏกายขึ้นนั้น คือที่มาของแรงบันดาลใจสำคัญในการเกิดขึ้นของผลงานชุดนี้ คติความเชื่อเกี่ยวกับความศรัทธาในบางสิ่งซึ่งมองไม่เห็นถูกนำมาโยงใยเข้ากับคติความเชื่อของคนโบราณเกี่ยวกับการตั้งชื่อเมืองหลวงให้เป็นหลักบ้านหลักเมืองและมีสถานะประดุจดั่งสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ และงดงามบนสรวงสวรรค์ที่พร้อมพรั่งไปด้วยความอุดมสมบูรณ์

Rama IX Art Museum Foundation

คำว่า “กรุง...เทพ” และ “กรุงเทพฯ” ในทรรศนะของสมภพอาจต่างกันเพียงรูปคำ หรือการวางตำแหน่งของคำ ในขณะที่ความหมายของมันก็อาจทับซ้อนไปด้วยระดับการรับรู้ของคนและบริบทที่คำถูกนำไปใช้ แต่สำหรับสมภพแล้ว คำสองคำซึ่งออกเสียงเหมือนกันดังกล่าวมีนัยที่เกี่ยวพันกันอย่างลึกซึ้งระหว่างสองสิ่งซึ่งเชื่อมโยงกันอยู่ สิ่งแรก คือ ความเชื่อ และสิ่งที่สอง คือ เวลา ทั้งสองสิ่งนี้อาจมิได้ปรากฏให้เห็นในรูปของการเล่าเรื่องราวหรือการเปรียบเทียบให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างชัดเจน แต่ในแง่หนึ่งงานของสมภพอาจกำลังตั้งคำถามกับเราว่า ในความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยสิ่งใดบ้างที่สูญหายไป และสิ่งใดบ้างที่ยังคงอยู่ คำว่า “กรุง...เทพ” ในความหมายของคนโบราณนั้นมีความแตกต่างหรือเชื่อมโยงกันอย่างไรกับ “กรุงเทพฯ” ในความหมายของคนในยุคปัจจุบัน คำตอบของคำถามดังกล่าวอาจกำลังนำพาเราไปสู่ความหมายที่แท้จริงของคำ และล่วงล้ำเข้าสู่ดินแดนอุดมคติแห่งความดี และความงามที่ผสมผสานกันอยู่ในงานจิตรกรรมของสมภพได้

เทววิทยาในความหมายของสมภพจึงเปรียบเสมือนแนวคิดอุดมคติ และความพยายามที่จะใช้วิธีการทางปรัชญา ตามหลักเหตุผล เพื่อจะอธิบายว่าอะไรบ้างที่เกี่ยวพันอยู่กับประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับประเพณีนานาประการทางศาสนาและการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมที่ความเชื่อเหล่านี้ยังหลงเหลืออยู่ สมภพนำเอาแรงบันดาลใจเกี่ยวกับความเชื่อและความศรัทธาของผู้คนเหล่านี้รวมไปถึงความเชื่อและความศรัทธาภายในตัวของเขาเองที่มีต่อการนับถือบูชาเทพต่างๆ โดยเฉพาะเหล่าเทพนารี (Goddess) ทั้งหลายที่เราคุ้นเคยกันดีในชื่อของนางฟ้า (Angel) สตรีผู้เปี่ยมไปด้วยฤทธิ์ปาฏิหาริย์ทั้งยังบริบูรณ์พร้อมไปด้วยรูปโฉมอันงดงาม โดยพยายามสื่อให้เห็นถึงมายาคติและสัญลักษณ์ทางความเชื่อต่างๆ ที่แฝงอยู่และมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตประจำวันของผู้คนที่นับถือและศรัทธา โดยนำมาถ่ายทอดผ่านรูปแบบของงานจิตรกรรมที่แสดงภาพลักษณ์เหนือกว่าความเป็นจริงที่สัมผัสได้ด้วยตา หรือที่เรียกว่า ศิลปะแบบอุดมคติ (Idealistic Art) ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความเหมือนจริงอันสมบูรณ์ (Realistic Art) เป็นการตอบสนองหลักของพุทธิปรัชญาและความรู้สึกนึกคิดของศิลปินเองโดยผ่านการสร้างสรรค์จากอุดมคติ มโนสำนึก ความรู้สึกและจินตนาการที่เกินกว่าความจริงเพื่อเดินทางไปสู่ความเป็นจริงของธรรมชาติโดยแท้

การผสมผสานความงามแบบอุดมคติเข้ากับแนวคิดแบบเหนือจริงเกี่ยวกับเทววิทยานี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงมิติหลายมิติที่ทับซ้อนกันอยู่ระหว่างความเป็นเหตุเป็นผลกับมโนคติที่สร้างขึ้นมา อีกยังเป็นเสมือนการถ่ายทอดจินตนาการเฉพาะตัวของสมภพที่มีต่อเรื่องราวเหนือจริงอันยากแก่การสื่อสารและรับรู้ซึ่งได้ถูกนำมาแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

คติความเชื่อเรื่องนางฟ้านั้น จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันอย่างลึกซึ้งระหว่าง ความดี กับความงามและเป็นภาพลักษณ์ระหว่างสองสิ่งที่เป็นเสมือนตัวแทนของสิ่งที่เป็นอุดมคติ ซึ่งถูกสร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายโลกที่อาศัยอยู่และสิ่งต่างๆ ซึ่งมองไม่เห็น ยิ่งไปกว่านั้นคติความเชื่อเรื่องนางฟ้ายังได้แสดงให้เราเห็นถึงนัยสำคัญเกี่ยวกับการสร้างมายาคติในการอยู่ร่วมกันของคนโบราณ และถือเป็นกุศโลบายสำคัญที่พยายามสร้างอุบายอันยังให้เกิดคุณงามความดีหรือให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้อมนำสู่พระรัตนตรัยสำหรับผู้มีอินทรีย์อ่อน หากปฏิบัติดีปฏิบัติชอบกุศลกรรม ก็จะส่งให้ไปเกิดในภพภูมิใหม่เป็นเทวดานางฟ้าบนสวรรค์ แต่หากก่อกรรมชั่วก็ต้องตกไปเป็นเปรตอสุรกายเวียนว่ายอยู่ในอบายภูมิ นางฟ้าในที่นี้จึงมิได้มีความหมายเพียงแค่หญิงผู้มีรูปโฉมอันงดงาม หรือมีญาณวิเศษอยู่บนสรวงสวรรค์ หากแต่ยังมีความหมายครอบคลุมไปถึงตัวแทนของความดีและความงามของคนในอดีต และยังคงเป็นคติความเชื่อที่ยังคงความสำคัญในตัวมันเองอยู่เสมอมาจนกระทั่งถึง

ยุคปัจจุบันที่ผู้คนจำนวนมากยึดวัตถุเป็นสรณะ ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งซึ่งมองไม่เห็นและพิสูจน์ไม่ได้อาจกำลังก้าวเข้าสู่ภาวะของความเป็นจริงมากขึ้น นางฟ้าในความหมายเดิมอาจมิได้มีสถานะเป็นเพียงมโนคติ หรือกุศโลบายที่จะอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เรายังมองไม่เห็นหรือไม่เข้าใจดังเช่นในอดีต แต่ในนัยเดียวกันนี้เองหากมนุษย์ผู้ใดตั้งตนอยู่ในความปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เป็นผู้มีกิริยา วาจา และจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความอ่อนโยน มีเมตตา บุคคลผู้นั้นก็อาจกลายเป็นนางฟ้าที่สูงส่งประดุจนางฟ้าบนสรวงสวรรค์ ทั้งในขณะที่อยู่ในภพภูมินี้และภพภูมิหน้าได้ ภาพลักษณ์ของความเหมือนจริงแบบอุดมคติที่ปรากฏอยู่ในผลงานของสมภพ บุตราช นั้น ได้สะท้อนให้เราเห็นถึงพลังความเชื่อ และความศรัทธาบางอย่างที่ศิลปินมีต่อชีวิต ธรรมชาติแวดล้อม หรือสิ่งที่กระทบอยู่ในจิตใจ โดยเฉพาะเรื่องราวทางพุทธศาสนาซึ่งมีความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นกับตัวศิลปิน ความเคารพต่อความรู้สึกของตนเอง รวมถึงทักษะต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นโดยง่ายด้วยการฝึกฝนลอกเลียนเพียงห้วงเวลาหนึ่ง หากแต่เกิดขึ้นจากการสั่งสมประสบการณ์ภายในมาอย่างยาวนาน และความศรัทธาอย่างยิ่งยวดต่อสิ่งซึ่งตนยึดถือและผูกพัน สุนทรียภาพที่ปรากฏภายในนิทรรศการชุดนี้ นอกจากจะเป็นความงามทางกายภาพที่สามารถสัมผัสเห็นได้ด้วยตาแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นความงามภายในเกี่ยวกับสิ่งซึ่งมองไม่เห็นและพิสูจน์ไม่ได้ จินตภาพภายในที่เกิดขึ้นและคงอยู่ของเรื่องราวความเร้นลับเกี่ยวกับคติความเชื่อในพุทธศาสนา แม้เวลาจะล่วงเลยเข้าสู่ยุคแห่งความก้าวหน้าทางวัตถุนั้น อาจกำลังพิสูจน์ให้เราเห็นว่าแท้จริงแล้วแนวคิดแบบจิตนิยม ที่ผู้คนมองว่าเป็นเรื่องงมงายไร้สาระนั้น อาจมิได้เป็นเพียงอุดมคติแห่งจินตนาการอีกต่อไป แต่อาจกลายเป็นความจริงแท้แน่นอนของทุกสรรพสิ่ง กระทั่งนำพาสัตว์เดรัจฉานอย่างมนุษย์เราก้าวข้ามสังสารวัฏเพื่อล่วงพ้นเข้าสู่ดินแดนแห่ง กรุง...เทพ โดยแท้จริง....

ความหลากหลายของรูป นาม และอุดมคติ ในบริบทของศิลปะร่วมสมัย

ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นว่า ความหลากหลายนั้นก่อให้เกิดคุณค่า และมูลค่าสำคัญในแง่ของการเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นจุดถ่วงดุลอันมีค่าในการสร้างความสมดุลต่อตัวมันเองและบริบทอื่นๆ ที่แวดล้อมตัวมันเองอยู่ ผลงานศิลปะของสมภพอาจมิได้เป็นผลงานศิลปะที่อยู่ในกระแสความนิยมหรือเป็นผลงานศิลปะซึ่งมิได้มีรูปแบบและแนวทางใหม่ในวงการศิลปะร่วมสมัยของบ้านเรา หากแต่ในแง่มุมหนึ่ง ผลงานศิลปะของสมภพก็อาจกลายเป็นสายน้ำเล็กๆ สายหนึ่งในกระแสธารแห่งความหลากหลายที่ช่วยแผ่ขยายแหล่งน้ำไปยังดินแดนแห้งแล้งอื่นๆ ซึ่งยังขาดความอุดมสมบูรณ์ กระทั่งกลายเป็นส่วนหนึ่งในการไหลเวียนของคุณค่าและมูลค่าที่คอยรักษา หล่อเลี้ยงความสมดุลให้เกิดขึ้นในวงการศิลปะร่วมสมัยของไทยต่อไป ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกศิลปะ การผลักไสรูปแบบของงานศิลปะในแนวทางใดแนวทางหนึ่งออกไปสู่ชายขอบภายใต้เส้นอคติบางๆ ของเรานั้นอาจไม่ใช่วิถีทางของการปลูกสร้างสิ่งใหม่ที่ถูกและดีเสมอไป ไม่เพียงแต่เฉพาะในแง่มุมของความหลากหลายทางศิลปะเพียงอย่างเดียว แต่มันอาจหมายความไปถึงความหลากหลายของความเชื่อและทรรศนะที่เรามีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว แม้ว่าในแง่มุมหนึ่งเราจะไม่ยอมรับมันทั้งหมดแต่เราก็ไม่อาจปฏิเสธมันไปเสียทีเดียว การเรียนรู้ที่จะอยู่ตรงกลางระหว่างสิ่งซึ่งมีอยู่ก่อนกับสิ่งใหม่ที่กำลังก้าวเข้ามาในอนาคตข้างหน้าด้วยการยอมรับและเข้าใจต่างหากที่จะทำให้เราเห็นคุณค่าที่แท้จริงของทุกสรรพสิ่งและสามารถดำรงตนอยู่บนโลกของความเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างมีความสุข ดังเช่นที่วิลเลียม เบลค (William Blake) นักคิดผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของโลก ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งที่เราเห็นด้วยสายตา และประจักษ์พยานแห่งเหตุผลรอบตัว ซึ่งเราคิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องในวันนี้นั้น อาจไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้องในวันพรุ่งนี้หรือในอนาคตเสมอไป...

Rama IX Art Museum Foundation

นางฟ้า

ท่ามท้องนภากว้าง	กลางฟ้า
ปวงเหล่าเทพธิดา	รำร่าย
ลอยล่องริ้วลีลา	กรีดกราย
ย่างเยื้องเยือนพลิ้วไหว	เยื้อนย้าย ร่ายรำ
ลักการะศรัทธา	ทวยเทพ
สถิตถึงทั่วเขต	แดนสวรรค์
อันเอื้อโอบอุ้มอ้อม	สรรสรรพ สิ่งอัน
มวลมนุษย์ในเวิ้งฝัน	เมืองแมน
คลี่ครองคุ้มปกปักษ์	ป้องภัย
โอ้...อัปสรสรวงไสว	ส่องหล้า
รักษ์ล้อมรัดแผ่ครอบ	ชีวา
ผาสุกตราบทิวา	ราตรี
นางเอ๋ย...	นางสวรรค์
อัปสราแห่งชั้น	เมืองฟ้า
งดงามสมสมญา	เทพธิดา
ในกรุงเทพเทวา	มหานคร ฯ

หัสภพ ตั้งมหาเมฆ

Objectivity, Abstraction to Ideal

Thavorn Ko-udomvit

Under this earth, there are many things merging as one. Many objects composes of millions categories. Human beings also evolve from species. They are physically and genealogically different.

One society composes of diversity which includes rage, religion, language, tradition, culture and way of life. We can also find these differences in art society in terms of style, content, technique, method and process. Both old and new artists have their own way to present their views and emotions towards different images and surroundings. These varieties are source of learning which creates balance to them and their surroundings.

The evolution and variety of these art styles bring value to art society and the society surrounding it. In the contemporary art society of China, there are many curators who try to understand and create the value from such variety without trying to push away other styles or approaches that seem to be out of fashion. On the other hand, they try to combine the old ones and the new ones appropriately and valuably.

Under the midst of growing conceptual art, the former art approaches are considered out of fashion and invaluable, especially the realistic art. Nowadays, it is regarded as art for creating the value. The important thing about this issue is not a question about why it happens so. Actually we should ask what value and meaning that this kind of art has towards Thai's contemporary art and why there are still some artists who continue this approach in present.

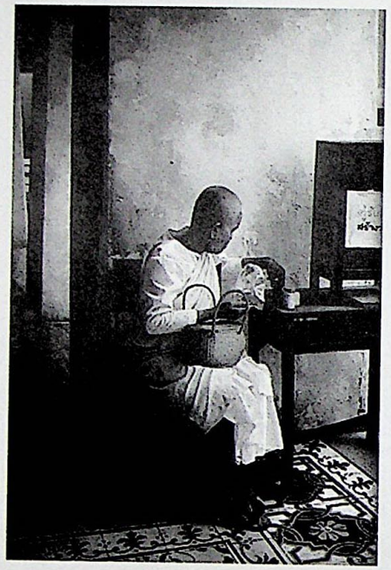

Faith, 130 x 180 cm, 1983

From Objectivity to Abstraction...

Sompop Butarad is another Thai artist who used to create realistic art, became successful and received 29th National Art award in 1983 for his artwork namely 'Benefactor' (Tee Pheung). He was inspired by the faith in Buddhism. Afterwards, he stepped into art creating process with expertise. He began to find out his individual approach after the experience in

Rama IX Art Museum Foundation

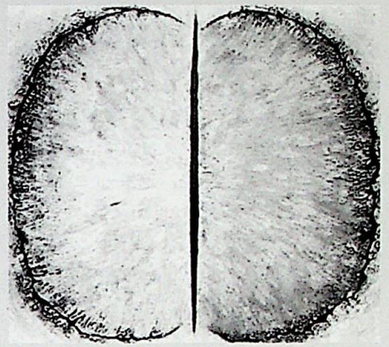

Mother Earth, 200 x 200 cm, 1999

Installation view "Ladder to heaven" at Atelier Art Gallery, 2001

painting the mural painting at Wat Buddhapadipa in London, England.

His 10 years experience in different culture and way of life had an impact on his change of style, attitude and technique. He did an experiment on new materials, techniques and approach to serve his thought, imagination without limiting it to one style. He then created abstract works that reflected his interest in his belief in Buddhism, origin, ancestors and wisdom from generations to other generations.

His abstract approach has reached pure objectivity-abstraction. To him, individuality does not mean himself but a certain level of satisfaction with the way he presents his thoughts towards the surroundings. Not being hold on to fixed approach or one particular concept does not only help him understand life, society, others, the world and other context, it is also useful in terms of living together with understanding the world beyond reach. Earth Clay, Tempara, soot, 185 x 200 cm.

When his journey of art is open without the artist's ego, his free thought and imagination is open for experiment. This brings variety in the process of creation and development of styles.

From Abstraction to Ideal...

When considering his artworks from the past to the present, we can find changes in terms of style, technique, approach that are developed to his and the viewers' satisfaction. However, under these changes, there is one thing that he always holds onto. It is the inspiration from his faith in Buddhism with is the foundation of Thai culture. Although he might not express the

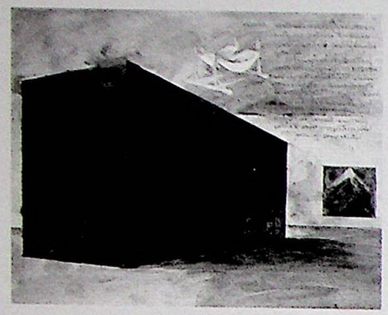

Original Drawing "Anijang", 1999

symbol of Buddhism directly, his concept reflects his beliefs relating to Buddhism that he believes it is the knowledge filled with facts for life. No matter how the world might be, Buddhism has still brought us to understand the truth that this modern world cannot give to us.

'City of Angel' is the result of his experience in superior expertise. He is back to realistic approach again. This time, he includes the concept about theology or belief in god, deity and angel in the ideal world into his realistic style. He is inspired by the idealistic images of Thai's figures in fine art. The artist creates his artworks to be dimensional and adds the colors of human-like deity along with the ambiance of faith. His angel is in the sacred place of Bangkok such as Sao Ching Cha, Wat Sutad, Wat Arun and other meaningful and valuable places. The Goddess appears on some painting. This is inspired by beliefs in oriental world such as Phra Mae Kong Ka, the mother of river, or Phra Nang Apsra, Hindi angel.

The relation between goddess and the places that they exist is the inspiration for this collection of artworks. They myth about faith in things beyond sight is connected to our ancestor's belief. They named the city as if it is the sacred and places on heaven.

According to Sompop, 'City of Angel' and 'Krung Thep' is different in terms of the word form or the position of words while its true meaning might be embedded with the level of perception and the context. To him, these two homonym words have connotation of the two connected things which are belief and time. They are not obvious as a story but his artworks leave questions to the viewers: in the midst of current change, what is lost and what still remains? How is the word 'City of Angel' different or connected to 'Krung Thep'? The answers to these questions might be leading us to the true meaning of these words and the ideal land of goodness and righteousness combined into Sompop's fine art.

For him, theology seems like 'idealistic concept' and his efforts in using philological approach in order to explain what is connected to the experience relating to religious traditions of these believers. He uses his inspiration from the believers' and his faith and belief in Goddess or Angel, the beautiful female with miracles. He tries to reflect the myths and symbols of belief that influence the believers' way of life. He presents them via Idealistic Art that based on Realistic Art that serves the artist's philosophy and feelings.

Rama IX Art Museum Foundation

Detail of "Mother of Chao Phraya", 2008

Apsorn, 150 x 180 cm, 2008

The combination of idealistic and theological aesthetics reflects dimensions of logic and ideal created. It also communicates his individual imagination towards the story beyond understanding that is difficult to transfer and perceive. It is presented in objectivity.

The myth of angel deeply connects the good and the bad. It is representative of idealistic object that is created in order to explain the world beyond our sight. Moreover, this myth also helps us know the implication about our ancestor's intelligent policy that tries to bring us to the goodness. Those who do well will go to heaven while the bad ones will go to hell. 'Angel' here does not mean the beautiful woman but it also includes the representative of goodness. This myth has always be a faith of people since the past. The belief in the thing beyond the sight and proof is stepping into the truth. The former meaning of 'Angel' might not only be an intelligent policy, but it is also the metaphor for those who are verbally and behaviorally kind and gentle.

The ideal realistic image that appears on his painting reflects the power of faith and belief that he has towards life, nature, his mind, the story about Buddhism that is deeply connected to the artist, the way he respects himself, his life-long expertise.

The aesthetics of this exhibition is not only physical elements that we can see but also the reflection of the inner beauty of the story beyond proof. The mysteries about Buddhism might being proved to make us understand that, actually, idealism that many people view it as non-substantial might not be the ideal imagination anymore. On the other hand, it might be the utmost truth that brings human being to the 'City of Angel'.

Variety of objectivity, abstraction and ideal in contemporary art context

As mentioned above, variety brings value, especially, as a learning source that create balance to its surroundings. Sompop's artworks might not be popular or of new approach in contemporary art but they are like a creek of variety that flows down to other dry area and brings balance to Thai's contemporary art.

Under the changing art world, pushing away one particular art approach might not be a way to create something new and good. This is not only in terms of variety of art, but also includes the variety of beliefs and attitudes. Although we might not be able to accept all variety, learning to be in the middle of old and new approaches will help us perceive the true value of every thing. William Blake, one of the world most famous thinker, once said: 'The eye altering, alters all'.

จุดิมหาปราสาท
Rebirth, Oil on Canvas, 200 x 200 cm.

Rama IX Art Museum Founda

เฉลิม ฉลอง หลักเมือง
Celebrating, Oil on Canvas, 200 x 240 cm.

Rama IX Art Museum F

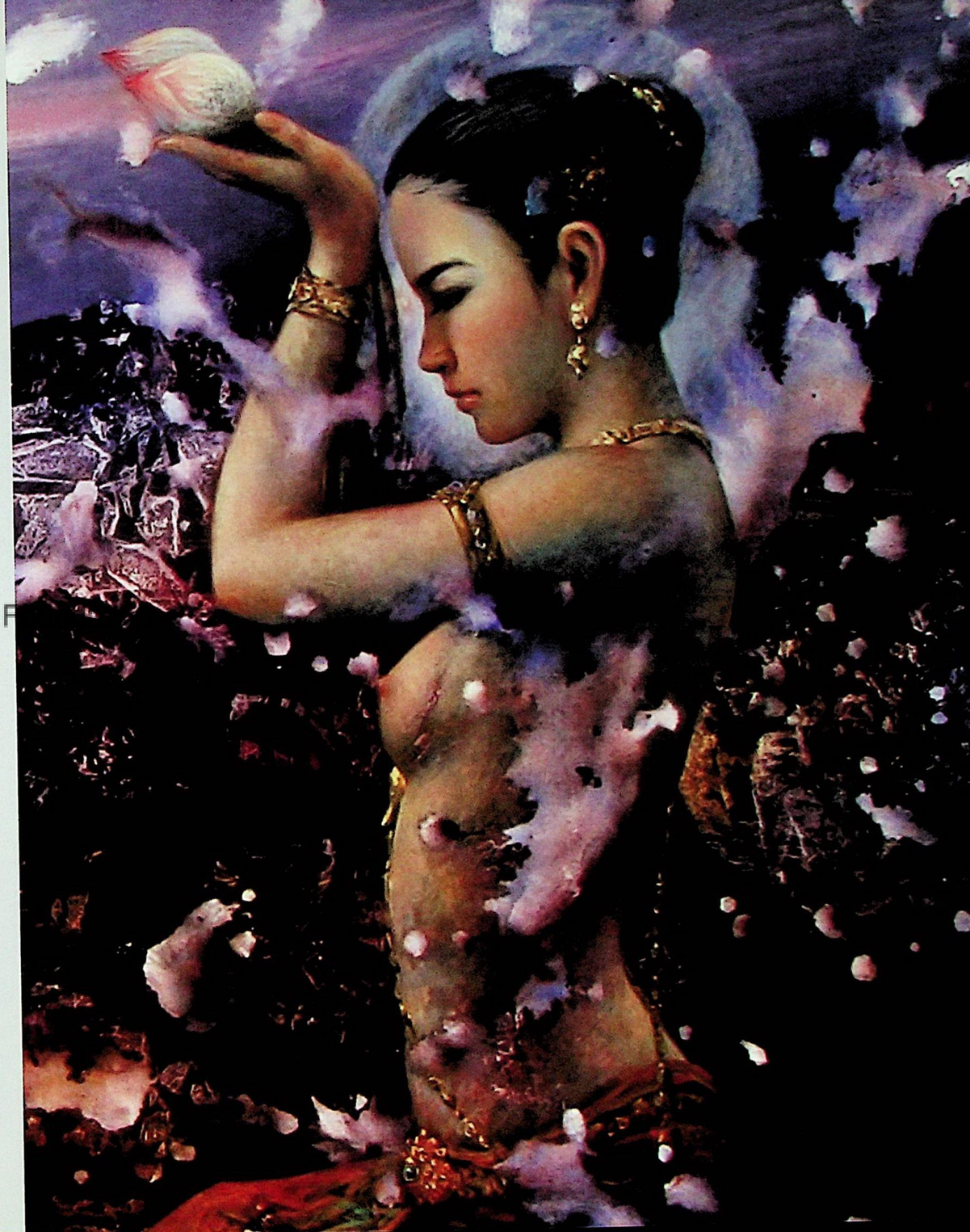

Rama IX Art Museum Foundation

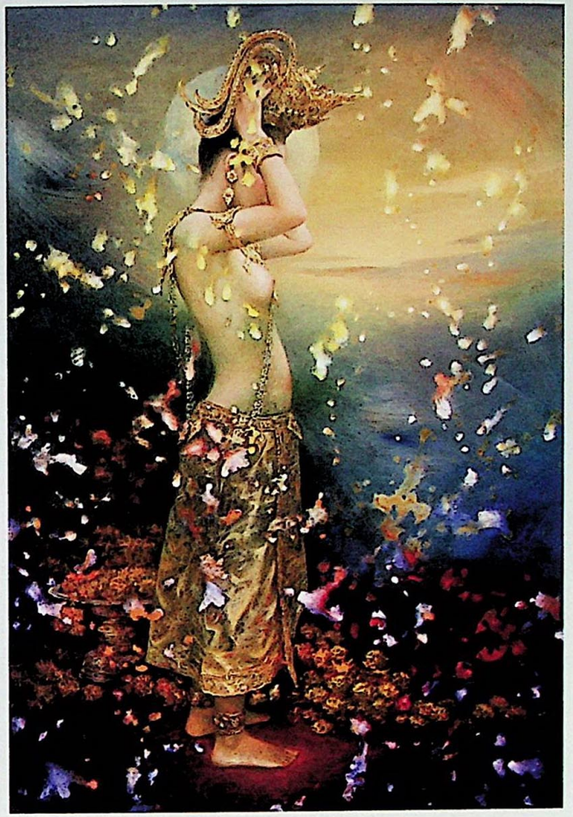

อัปสรา • Apsra, Oil on Canvas, 200 x 140 cm.